

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВСС	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-4774	27-05-2024

ОТГОВОРИ

От Ангелина Гергинова Гергинска – кандидат за заемане
длъжността „Председател“ на РС-Сливница на въпросите зададени от
Българския институт за правни инициативи

Въпрос №1

По отношение на промените в Конституцията на Република България, отнасящи се до съдебната власт, обн. в ДВ бр.106 от 22.12.2023г., считам същите за приети „набързо“ и без провеждането на обществено обсъждане, така, че „да се каже“, че се извършва реформа в съдебната власт. Не виждам особено големи промени в това ВСС да бъде разделен на две, при условие, че и към момента има две колегии – съдийска, и на прокурорите и следователите. Имам усещането, че тези промени целят в по-далечен план „изваждането“ на прокуратурата от съдебната власт, което не считам за целесъобразно. Не считам, че приетите промени следва да се въвеждат преди решението на Конституционния съд във връзка с обявяването им за противоконституционни.

Въпрос №2

По отношение избора на членовете на Висшия съдебен съвет и Висшия прокурорски съвет считам, че сега действащата система дава възможност на всеки един от нас да избере по какъв начин да упражни вота си – с хартиена бюлетина или електронно.

Въпрос №3

Считам, че решението на СК на ВСС от 11.10.2022г. да не прилага нито един от разработените четири модела на реформа на съдебната карта, за правилно. Смятам, че нито един от разработените модели няма да доведе до подобряване на правораздаването, като отчете натоварването на съдиите, без да ограничи достъпа до правосъдие на гражданите. Имам предвид, че окрупняването на районите, води до затруднение на гражданите да имат достъп до правосъдие. В малките населени места голяма част от гражданите

биха били затруднени финансово и логистично да пътуват, за да имат достъп до правосъдие. Не на последно място следва да се вземе предвид, че немалка част от гражданите имат затруднения в ползването на електронните услуги на съда – изваждане на свидетелство за съдимост и справки по делата, архивни, а също така и текущи.

Концепцията за общностен съд, популяризирана у нас от съдия Калабрезе, може да намери своето място и да бъде полезна и справедлива, приложена в случаите на т.нар. "битова престъпност" и на престъпления извършени от непълнолетни. Считам, че разширяване на налагане по отношение на тези лица на други, различни от наказанието „лишаване от свобода“, мерки биха били по-подходящи и в много по-голяма степен биха постигнали целите на наказателното производство както в генералната така и в индивидуалната превенция.

Вярвам, че ангажираността на съдиите в живота на дадена общност е полезно и необходимо и за двете страни. За съдиите дава възможност да популяризират работата ни и да работят в посока на генералната превенция, която самата аз считам за важна и необходима. Не на последно място считам, че това е начинът да научим наболелите проблеми, свързани с правосъдието и правораздаването, да опознаем общността и да дадем на възможност на гражданите от общността ни да ни видят и извън съдебната зала.

Въпрос №4

Въпросът с неравномерната натовареност на отделните съдебни райони, и разрешаването му, е сложен и наболял от години. Смятам, че разрешаването му не би могло да бъде от раз и за винаги. Имам предвид, че това е динамичен и променлив процес, и разрешаването му следва да бъде гъвкаво. Считам, че увеличаването броя на съдиите в големите съдилища не може да бъде до безкрайност, защото води до създаването на съдилища мастодонти, трудни за ръководене и контролиране, и като краен резултат не до там ефективни.

Според мен един от механизмите за справяне с неравномерната натовареност е по-бързото приключване на конкурсните процедури и запълването на щатната численост, което би било голяма стъпка в тази посока.

Законодателно намалавяне на формализма при постановяване на определени съдийски актове, също би било положителна стъпка.

Назначаването на съдебни помощници също би било от полза.

Въпрос №5.

Считам, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна. Считам, че възнагражденията следва да са равни, като разликата да идва от прослуженото време и придобития ранг. Считам, че по този начин мотивацията за повишаване няма да е възнаграждението, което се получава на съответното ниво, а желанието за лично развитие. Законовото регламентиране в тази насока би довела до яснота и спокойствие.

Въпрос №6

РС-Сливница беше от съдилищата, в които „пилотно“ бе въведена ЕИСС и по този начин реално мога да оценя усилията, които се направиха в подобряването ѝ от внедряването ѝ до момента. Като всеки нов продукт има своите недостатъци, свързани основно със забавяне и утежняване на съдийската работа – твърде много „кликания“ за едно съдийско произнасяне. Основният недостатък е липсата на връзка между ЕИСС и предишната програма, недостатък, който имаше и предишната програма. Естествено, че съдийската ни работа не може, и не следва да изостава от технологиите, напротив, но и считам, че не следва технологиите да ръководят съдийската работа. И осъзнавам, че балансът между двете не е лесен.

Въпрос №7

Медиацията за разрешаване на спорове е необходим и полезен способ. Считам обаче, че до налагането му и интегрирането му у нас е необходимо време и постоянство. Въвеждането на „задължителност“

е двойко. От една страна преди съдията да е „видял“, че страните по висящ процес са склонни да разрешат спора си чрез този способ и налагайки им медиацията по силата на закона, няма да има целения резултат – намаляване на натовареността, напротив, има голяма вероятност да бъде разтеглен във времето един спор и отново върнат за решение от съдията. Поради и което считам, че преценката на съдията за провеждане на процедурата по медиация, а не задължителното ѝ провеждане, би било по-целесъобразно към настоящия момент. От друга страна, опитът ми показва, че в страната ни, все още страните имат нужда спорът им да бъде разрешен от съда. Имам предвид, че това, което съдията е постановил е с необходимата уважителна тежест за тях. В този контекст, често се налага именно съдията да е медиаторът.

В перспектива, смятам, че медиацията би била полезна както за страните, така и за съдилищата.

Въпрос №8

Съдийското самоуправление е необходимо и полезно. Обсъждането на наболели за съда проблеми и вземането на единодушно решение по тях, води до спокойствие.

В РС Сливница с годините се е наложило неформалното, ежедневно обсъждане на практиката на отделните съдии с цел уеднаквяването ѝ, което да осигури у страните еднопосочно, непротиворечиво и предвидимо разрешаване на идентични казуси от различните състави. Споделянето на предизвикателства свързани с изпълнение на ежедневните задачи, планиране на ползването на годишния отпуск и дежурствата. Всичко това води до добрия микроклимат в съда, в който добрите колегиални отношения са норма.

Въпрос №9

Не виждам смисъл в два етични кодекса, защото не мога да намеря едно поведение, което би било етично за съдия и неетично за прокурор, респективно следовател. Магистратът е магистрат, просто упражнява различна професия.

Въпрос №10

Периодите, през които РС-Сливница, а сигурна съм и всеки един друг съд работещ при непълен щат, се отразява както на срочното и качествено произнасяне на актовете, така и на работоспособността на отделния съдия. Тази връзка съм я онагледила в концепцията си в табличен вид, като съм показала съотношението между постъпилите и решените дела за три години, и от което е видно, че при работа при непълен щат, се намалява броя на решените в тримесечен срок дела. Следва да се вземе предвид и фактът, че при непълен щат и отпускът, който се полага на отделния съдия не може да бъде използван ефективно (обикновено се използва за наваксване с работата, вместо за почивка), което води до натрупване на умора, прегаряне в работата и до понижаване качеството на постановените актове и грешки.

Въпрос №11

Отговорът на този въпрос е във връзка с изложеното в точка десет, т.е. поддържане на щатната численост запълнена. Повишаването на квалификацията на всеки един съдия, чрез участие в семинари, обучения и др. също ще доведе до посочените цели. Организирането на срещи със съдии от по-горните инстанции (практика позанемарена в последно време) с обсъждане на практиката и уеднаквяването ѝ, също ще доведе до качественото постановяване на актовете на всеки един от съдиите. И не на последно място осигуряване на ползването на отпуск, с цел почивка.

С уважение :